

Малана

— Слушай, Дарина, Малана вече остана. За време не я бива, а съмн за донесения още, но... Мисля да я продам. Днесъ говорихъ съ месаря.

— Ами децата? — възкликна мама съ неволност.

— Децата! — каза тате неспокойно и закъна за малко. — Тя дори не ще разбере нищо. Пък и азъ ще имъ купя дестри овци и тѣ ще се закъматъ съ тѣхъ.

— Срамуванъ се да не се лъжешъ — каза мама — мисля, че тѣ са много привързани къмъ старата Малана. Нима не знаешъ, колко плакаха, когато я продаде теленцето? А да видишъ, какъ го жали Малана: сърдцето да те заболи. Мучи непростено, обомо да обора като луда — слышъ като човѣкъ го търси, И не рачи да кде. Тя тѣмъ видъ намъ, а децата — дажъ. Седнатъ, станатъ и току хортуватъ!

— Теленцето! Шареното теленце на Малана!

Да ти се скъса сърдцето.

А да знаешъ горинѣ сега, какво е замислялъ бѣше имъ?

Тате се начумери.

— Ехъ, — каза той кинатъ — то не е работа на децата. Плачели — зѣлова са деца да плачатъ. — И занаяхъ съ рѣка да му се не възразява.

Азъ престанахъ да подслушвамъ, какво говореха по-нататъкъ родителитъ ми и отърчахъ на двора угринѣмъ.

Въ оборъ жално кучеше Малана. Тя продължаваше да тѣмъ за теленцето си.

Азъ отидохъ при нея. Като не видя, тя спрѣ да мучи. Познавахъ, че съмъ и приятелъ. И жално, кинло не загледа.

Азъ поведигнахъ хубавата ѣ глава съ рѣке и погледнахъ кроткитъ и голѣми очи. Пльни съ толкова толпота, кротостъ и доверчивостъ — съ плунава въ тѣхъ безлична жалъ, които сякашъ говорѣха:

— Защо, защо ни отгна шареното теленце? Нима нѣкому бѣше невразна зло?

Азъ е нѣмавахъ нѣжно и роскавахъ съ сълин хубавата ѣ глава.

— Малана! Следва и хубава, Малана — майка на жалното шарено теленце, отъ което човѣшкото безсърдечие и алчностъ те отблъди — какво искашъ да направя още съ тебе? Азъ, скоро хубавицѣ тѣя врагъ, когато десетъ години е противѣлъ време, за отплата на толкова принесена полза и доверие на човѣка, ще превне — уки, бравата на месаря!

Азъ плачехъ, обливашъ съ сълин главата на Малана, което бѣше като членъ отъ нашето семейство — и всѣка представа за

нѣщо хубаво и добро — цѣлия си животъ азъ чувствувашъ нераздѣлно свързана съ нея.

И азъ съ жалното си сърдечие, дълбоко почувствувахъ неправдата, която бѣше извършена — по-рано съ продажбата на шареното ѣ теленце, а сега, инѣсто благодарностъ и признателностъ да бѣде оставена на почивка и миръ на старина, на тѣмъ добре и кротка труженница, се готвеше илчическа и насилствена смъртъ.

Бедната! Тя нѣмаше еникъ, не можеше да протестира, нито да се оплаче нѣкому. Не можеше да призове някѣното човѣшко сърдце на помощъ. Азъ, да можеше, да можеше да разкаже, колко много жала и страдания прокуваха нейното мѣлничко сърдце? Нима всѣки пѣкъ, когато тя жално намучеше, нейниятъ гласъ не казваше?

— Върнете ми, върнете ми хубавото шарено теленце!

Но сега! Нѣмога да си помисля, не мога да си представя, какъ моме да има толкова много зло и неприязнителностъ въ човѣшкото сърдце!

О, ужасенъ — вървялъ край на толкова годишната трудна, измѣненъ съ полза труженнишки животъ на бедната Малана! Тока ли заслужавахъ тѣ?

Азъ, кое сърдце, на единъ добъръ стопанинъ, не би затреперало, когато залови поводъ на любимото добѣче — приятелъ и членъ на семейството му — и гледайки го въ голѣмѣтъ, кротки и тихи очи, безъ да се черка, безъ да се срами, да го поведе изъ кланницата на месаря?

— Не другия денъ тате доведе купувача — месаря. Последния бѣше нѣска, пльнѣ, но неприятели човѣкъ съ окървавена престилка и ножъ на пояса. А прѣстѣтъ на рѣшетъ му, видѣхъ си като стискиха рѣката на тате, бѣха дебели и кѣси, като нарѣчата.

Азъ наврезилахъ веднага този човѣкъ безъ сърдце. Изглеждаше, че у него нѣмаше душа: иначе, какъ би дошелъ той да купи, да ни отгне, нашата добро и хубава Малана?

Следъ като разглежда Малана месаря и тате се спазариха.

Тате пое парѣтъ, които месаря му подаде изъ една мазна неска, която извади добо подъ мръсната си престилка и му подаде поводъ на краката.

Тогавъ азъ разбрахъ, че всѣчко е свършено. Жестокитѣ човѣкъ бѣше купилъ и се готвеше да отведе Малана.

Азъ извикахъ и отърчахъ несреща му.